

odpelji jo od drevesa po podzemeljskih cevih (drenaži), ali pa presadi drevo v bolj suhljato zemljo. Ako pa bolezen iz vlažnosti ne izvira, pušaj mu, odkoplji mu nekoliko prsti od korenin, da mu ne bo sok presilno dotekal.

7. Zlatenica.

Zlatenica se drevesa takrat prime, kadar je preveč v suhi in pusti zemlji, in se pozná, ker drevo dobiva že poleti rumeno perje, raste klavrno, in sadje, če z njega ne pocepa, je drobno, pusto in neokusno. Drevo pa dobiva zlatenico tudi, če preveč v senci stoji. Če hočeš zlatenico drevesu odpraviti, zalivaj ga vrlo in gnoji mu dobro in nasuj mu okrog debla dobre ter rodovitne prsti.

8. Smolika.

Ta napaka je pri sadnem drevju dostikrat nasledek prežive ali spešne rasti. Ta bolezen napada tudi večkrat sadne drevesa, če v močirji stojé, in sicer po neukretnem cepljenji, prehudem gnojenji in če se ob neugodnem času obrezujejo, posebno če se jim hude rane napravijo. Tudi že postarane drevesa se nahajajo, ktere, če so hudo ranjene, se iz njih neka sokrovica poceja, in če je tega solzenja preobilo, je drevesu gotovo v škodo. Ta iztok se vidi največkrat pri koščičastem sadji, to je, pri češnjah, višnjah, marelicah, breskvah in češpljah. Smola se mora do živega lesa izrezati, rana pa z drevesno mažo namazati in dobro obvezati.

Če je smolike obilonst soka kriva, je puščanje večkrat dobro. Neki praktičen vrtnar priporoča zoper to bolezen pogostoma obvezo z mokrimi cunjami, po kateri se gumi zmehča in prav lahko odpravi.

(Dalje prihodnjič.)

Gospodarska skušnja.

* Kako senožeti ali travnike zboljšati. Prvo vprašanje je, kakošna tla ima senožet ali travnik: ali so namreč ilovnate, glinaste ali pa prhličaste in rahle. Če so tla ilovnate, prevleči travnik v jeseni dobro z oestro brano, in sicer tako zlo, da se skor sama prst vidi; po tej prevlaki zahaja zrak v tla, razkrojuje njene skladne dele, posebno po zmrzlini, po kateri se rastline vrlo množé in obraščujejo. Ondi pa, kjer so rahle tla, ne koristi ojstra brana toliko, kakor na ilovici, ker v rahli ali peščeni zemlji se pogreša gnojna prst in drugi mineralni drobci. Tù ni nič boljšega, kakor preorati ga; če se senožet ali travnik preorje in razruši, posej ga z ovsom, in namesti da bi bil gnoj podoral, pognoji ovsu po vrhu, zrastel ti bo lep in velik in veliko boš slame ovsene pridelal. Če razun tega travnik tudi nekoliko s koščeno moko ali s kakršnim drugim umetno napravljenim gnojem pognojiš, je pa še boljše. Če pa nečeš travnika preorati, ga nič drugrega bolje ne zboljša kakor gnoj, posebno mešani gnoj iz raznih prsti, plevéla in mnogovrstnih družih odpadkov in smeti. Če so pa senožeti z mahom prepete in preraščene, se morajo spomladi, kadar zemlja več ne zmrzuje, z dobro obloženo trnovo brano prav jako prevleči, s katero se mah s travnika potrebi, — in kadar dobro pognojijo, je tudi vrli gnoj. Kaj je pa takrat storiti, kadar ni nič prave zemlje na travniku? Z oestro brano prevlečevati in s kompostom gnojiti; vse drugo zboljšanje bi bilo pa predrago. Po koščeni moki ali pa tičjeku (guanu) se dá senožet tudi kmali zboljšati.

Gospodarska novica.

* Železno golobje gnjezdo. V Sefieldu, angležkem mestu, ki je na glasu zavoljo obile železne robe, posebno pa nožarije, so v lini nekega ondašnjega

kovača naredili golobje gnjezdo iz samih tankih železnih klinčkov, akoravno so imeli na dvorišču dovelj slame. Tehtalo je to gnjezdo blizo 7 funtov.

Za hišne potrebe kaj.

* Zoper gnjusne stenice. Popotnik Landerer piše, da na Grškem moré stenice z morsko čebulo (morskim lukom, Meerzwiebel, scilla maritima), ki se v vsaki lekarnici (apoteki) in tudi po štacunah dobiva prav po ceni. Čebula se na vodi skuha in s to vodo se postelje in druge hišne oprave, komur se je ta mrčes vgnjezdil, prav dobro speró. In preč so stenice in vsa njih zalega.

Od goveje kuge na dalje.

V Dolenji Vasi v senožeškem kantonu je goveje in ovčje kuge konec.

Tudi v Oreheku je ni več, tako, da je zdaj goveja živina celega kostanjeviškega kantona zdrava.

Tudi v Visgarnu v kočevskem kantonu je kuge konec.

Tudi v Zagurji na Notranjskem po poslednjem naznanilu ni bilo nobenega bolnega živinčeta več.

Po takem je zazdaj kuga na Kranjskem popolnoma nehala, ako ni v Préloki v črnomaljskem kantonu poslednji čas še kaka ovca zbolela.

C. k. ministerstvo je dovolilo, da se bo na Kranjskem skušnja naredila, bolezen od ovac cepiti na goveda (blago) in je za te skušnje dovolilo 500 gold.

Izplačevanje odškodnine za goveda, ki so bile ob kugi pobite, se je že začelo.

Poslednje naznanilo c. k. deželne general-komande zagrebške od 29. preteklega mesca že zmiraj nam malo veselega donaša o goveji kugi v vojaški granici, še manj pa iz Bosne.

V vojaški granici je v križevačkem polku kuga potihnila, v sluinskem in ogulinskem polku pa je je zopet več; nekoliko manj je je v 1. banskem polku, toliko več pa v 2. — V sluinskem in 2. banskem polku pa razsaja zdaj prav hudo kuga med ovci, ki so jo našle od goved, pa ovce so okužile potem še tudi goveda (blago).

Še bolj žalostne novice pa se slišijo iz Bosne turške, kjer je s to pravo kugo vred tudi veliko boleznih na vranci (črma ali antraksa). V nekterih krajih je pocepalo že vse blago, in ako bo nemarnost turška še dalje taka, pridejo ti kraji ob vso živino. Tudi med ovci imajo kugo. Ker v Bosni kužne kože goved in drobnice dober kup prodajajo, je v vojaški granici zapovedano, oestro paziti na to, da se take kože ne kontrabandirajo čez granico.

Natoroznanske stvari.

Gnjezdijoča opica.

(Troglodytes Calvus.)

Te opice tudi ni še bilo v nobenem zverinjaku viditi. Steknil je jo bil Du Chaillu leta 1857, ko je popotoval po pomorji v ekvatorni Afriki. Tamkaj jo imenujejo „nšiego mbuve“. Gnjezdo ima ta opica 15—20 čevljev od tal, najraje na katem drevesu bolj na samem. Delata ga oba: on in ona. Ona nanosi pletiva, trt, zelenih vej, potlej pa pleteta, pa tako lepo spleta gnjezdo, da še človek ne bi skor lepše pa boljše splel ga. Potem ga privežeta kam na drevo, da ni nobene veje spodej, zato da pleneče živali, kače in druge ne morejo do njega. Od zgorej je okroglo, kakor kaka kupla, zato da se dež laže oceja ž njega.